

ת"פ 31939/04/21 - מדינת ישראל נגד מוחמד גראב

בית משפט השלום בתל אביב - יפו
ת"פ 21-04-31939 מדינת ישראל נ' גראב

לפני כבוד השופטת שלומית בן יצחק
המאשימה: מדינת ישראל
ע"י מפלג תביעות ת"א
נגד

הנאשם:
ع"י ב"כ עו"ד שADI כבהא
מוחמד גראב

גזר דין

כתב האישום המתוקן והסדר הטיעון

1. ביום 14.6.2022 הורשע הנאשם על יסוד הודהתו בכתב אישום מתוקן, ובמסגרת הסדר טיעון, בעבירות חבלה חמורה, חבלה ממיזיד לרכיב והזקק לרकוש ממיזיד, עבירות לפי סעיפים 333, 333, 413 ו-452 לחוק העונשין התשל"ז-1977 (להלן: החוק).

2. על פי עובדות כתב האישום המתוקן ביום 13.4.2021, א.א, שהוא אדם זקן (להלן: א' או המתלוון) נגן ברכבו בתל אביב ועמו בנו (להלן: הבן). באותו המועד, נגן הנאשם במשאית ולצדו פ.ג, קטין (להלן: الآخر). לאחר שהמתלוון עקף את משאית הנאשם, ירד זה מהמשאית, וניגש למתלוון שি�שב ברכבו, חגור.

באותן נסיבות, התפתח סכסוך נגאים בין הנאשם למתלוון. הנאשם תקף את המתלוון, עת ישב ברכבו, בכר שהכניס את ראו וידו דרך חלון הרכב והיכה בחזקה מספר פעמים בפנוי של המתלוון במכות אגרוף. הנאשם שבר את משקפיו של המתלוון וקרע את חולצתו. בהמשך, אחץ הנאשם ומשך בחזקה במתלוון ובחולצתו על מנת להוציא את המתלוון בכוח מרכבו. לאחר שהוציאו כר מהרכב, הפיל הנאשם את המתלוון ארضا והיכה אותו בכל חלקיו גופו. לאחר ה策וף לנגן ויחד תקפו את המתלוון בצוותא חדא, בכר שבעוודו שכוב על הר策פה היכו אותו בכל חלקיו גופו ובפנוי, וכן בעטו בגופו ובידיו.

כתוצאה לכך, נגרמה למתלוון חבלה חמורה בדמות שבר תוך פרקי ברדיוס דיסטלי עם מרכיב דחיסה קלה ביד ימין, וחבלות של ממש בדמות שפשופים שטחים בעכו צמאל ושריטות בפנוי. המתלוון נזקק לטיפול רפואי בבית חולים וידו גובסה.

הנאשם שבר את מראת הצד השמאלי ברכב, בעוד אחר בעט במראת הצד הימנית ושברה.

עמוד 1

באותן הנسبות, רץ האחר למשאית, הוציא ממנה מברג, ניגש למתלון, ובעוודו אוחז בمبرג אימס על הבן בכרכען לעברו בין השאר: "... אני עוד אגיע אליכם... בן זונה אני עוד יחרוג אוטר...", בכוונה להפחיד.

3. להשלמת התמונה אצין, כי תחילת כפר הנאשם במילויו לזו, והתיק הופנה לשמיית ראיות לפני. ביום 23.5.2022 בתום דיון לפי הוראות סעיף 144 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן: חוק סדר הדין הפלילי) הסכימו הצדדים ליטול חלק בהליך גישור. זה התקיים לפני כבוד השופט שמאית בקר, ובמסגרתו הודה הנאשם בעובדות כתוב האישום המתוקן והורשע לפיהן. בהסדר שגבוש בין הצדדים סוכם כי הנאשם יפקיד סך 25,000 ₪ לפיצוי המתלוון עוד טרם הטיעונים לעונש וישלח לשירות המבחן לשם קבלת תסקير בעניינו, כאשר המשימה הזכהה כי עדמתה היא למסר בפועל אחורי סוג ובריח. התקיק הוושב להמשך טיפול וביום 17.8.2022, לביקשת המأشימה ובהסכמת הגנה, הורתי על עירicht תסקיר נפגע עבירה.

תמיכת טיעוני הצדדים לעונש

4. טיעוני הצדדים לעונש נשמעו בשתי פעימות: ביום 27.2.2023 וביום 5.3.2022. עובה להם הוגש תסקיר נפגע העבירה ותשקייר בעניין הנאשם.

5. במועד הראשון הגיעו הצדדים לראיותם לעונש ונשמעו עדויות המתלוון, ארוסתו של הנאשם ובג' מיל לובלסקי, עובדת סוציאלית שתיפלה בו (להלן: המטפלת). נוכח התמצאות הדיון, ומשהתברר כי הנאשם טרם הפקד את סכום הפיצוי כפי שנקבע במעמד הכרעת הדיון, נדחה הדיון במספר ימים, אז העיד אח' הנאשם ונשמעו טיעוני הצדדים לעונש. יעור, כי הובחר שעניינו של האخر מתנהל עדיין.

לטענת **mAISHIMA**, הערכיהם המוגנים שנפגעו, ברף חומרה גבוהה, הם כבוד האדם וחירותו, שמירה על שלמות ובリアות הגוף ובתחומו ופגעה בביטחונו המשמשים בדרך. מדובר באירוע קשה, על רקע סכום דרך, במסגרתו הותקף המתלוון - אדם זקן, באכזריות, לעיני בנו, וכלל אף היזק לרכוש. עוד ציינה התובעת כי מדובר בתופעה המוכרת בפסיכה "תופעת העם בכבשים", טענה כי "על בית המשפט להעביר מסר כי למשעים כאלה יש השלכות משמעותיות" והפנתה לנזק שנגרם לקרבן העבירה, כעולה מתשקייר נפגע העבירה שהוגש בעניינו. המأشימה עתרה למתחם עונשה, שנע בין שניים מסר לשוש שנות מסר, בצירוף עונשה נלוית.

טען כי הנאשם לקח אחריות על מעשייו אולם מפחית מהאחריות לו, ורק כעבור שנה מהאירוע, פנה לטיפול וכי מדודות אח' של הנאשם עולה "שהם לא תופסים את האירוע כאיירוע עברייני". המأشימה ביקשה שלא לקבל את המלצה שירות המבחן ועתה למקם הנאשם ברף התחthon של מתחם העונשה, כך שיושת עליו מסר לתקופה של שניים, בצירוף עונשה נלוית.

הגנה טענה כי הנאשם, על אף שמתגורר "בשכונה קשה", לא הסתבר מעולם בפליליים, הביע חרטה על מעשייו, נרתם להליך טיפול ומנסה לשקם את חייו, עניין שבא לידי ביטוי בתסקיר שירות המבחן ובמעמד המטפלת. הגנה עתירה למתחם העונשה, הנע בין מספר חודשי מסר ועד שמונה עשר חודשי מסר, ולעונש שרכיבו הממרכזי

יהא מאסר בדרך של עבודות שירות. הסגנור הוסיף כי אם בית המשפט סבור כי "הרף התחתון הוא מאסר בפועל אז במקרה זה כן נכוון לצאת לkerja רק מסיבה אחת כי אני סבור אחורי שכלל כל הנתונים כולל התסקרים, כולל הקורבן לא מצדיקים להשליך לטמיון שנתיים של עבודה אינטנסיבית המלאה בחורתה כנה, הדזהות ואמפתייה עם הקורבן וזה לא המקרה לשלוח אדם למאסר".

הנאשם בדבריו האחרונים ביקש סליחה והביע חרטה על מעשיו. לדבריו, עobar תהליך במשך שנים, וכיום בעת שנטקל במרקם כאלה, הוא בוחר "להפסיק האלה". עוד מסר כי הוא עתיד להתחנן בחודש יוני הקרוב ובקשותו היא לבצע עבודות שירות.

דין והכרעה

מתחם העונש ההולם

6. על פי הוראות סעיף 40ג(א) לחוק, טרם גזירת העונש יש לקבוע, בגין כל אחד מהαιורעים שבכתב האישום, מתחם עונש הולם למעשה העבירה, תוך התחשבות בערך החברתי שנפגע כתוצאה מביצוע העבירה ומידת הפגיעה בערך זה, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות ביצוע העבירה. בעניינו, אין מחלוקת כי מדובר באירוע אחד, תחום בזמן ובמקום.

הערכיים המוגנים ומידת הפגיעה בהם

7. האירוע מושא כתוב האישום הוא ביטוי קיצוני ומובהך לתופעה הרווחת והמסוכנת של "זמן כבושים"; מקרי אלימות על רקע סכסוכים בנוגע לשימוש בדרכו.

8. לפני כ-60 שנה, עת נדרש לעוניים של מתפרעים בכביש, שאף איימו על נהג שעצרם, קבע בית המשפט העליון כי: "חומרת העונש מחייבת המציאות... לא מפני שהמעשה היה מריגז וטריח... אלא שהמעשה אינו אלא אחת התופעות התקידות יתר על המידה וההולכות ורבבות של הפקרות בכבישי הארץ, אשר סכנתה ותוצאתה אין לשערן כלל" (ע"פ 214/64 **הייעץ המשפטיא נ' פוזילוב** פ"ד י(4), 255 258 (1964)). אף כי אין מדובר בתופעה חדשה, המציאות מלמדת כי בשנים האחרונות התפשטה עוד, הסלימה ולעתים אף גבתה מחיריםכבדים, עד כדי אובדן נפש.

בעניין **abbo solv ציון**: "... עניין לנו בדוגמה נוספת לתופעה שבנה הגים, חלקם נורמטיביים, מוצאים עצמן פעילים באופן אלים ומסוכן כלפי זולתם בכביש בשל טענות של מה בכם. תופעה זו שזכה בפסיקה לכינוי "זמן כבושים" (road rage) מוצאת ביטוי במרבית המקרים באלימות מילולית בלבד, אך יש ולעתים זו מסלימה ומגעה לכדי אלימות פיזית שתוצאותיה קשות... אמנם לא נגרמה למתרוננים כל חבלה, וכפי הנלמד גם לא נגרם נזק של ממש לרכב, אולם ההיבט הכספי כאן אינו העיקרי. העיקר הוא הפגיעה החמורה בתחוות הביטחון בדרכים, כאשר האזרח מן השורה הופך באקרים לקורבן להtanegot ברינויות..." (ת"פ (מחוזי ב"ש) 17-11-67969 מדינת ישראל נ' **abbo solv** (8.8.2019)).

9. הערכיים המוגנים שנפגעו כתוצאה מעשי של הנאשם נוגעים לאינטראס לשימור כבוד הפרט, שלמות הגוף
עמוד 3

והנפש, תחושת ביטחון הציבור בדרכיהם ושמירת הסדר הציבורי. מעשי האלים היו משלבים בפגיעה ברכוש המטלון, לרבות גרים נזק לרכבו; בכר נפגע הערך המוגן של שימוש הכספי והרכוש. בנסיבות העניין, עליו לעמוד בהמשר, עצמת הפגיעה בערכיהם המוגנים היא גבוהה ביותר ומחייבת ברף העליון של מדרג החומרה.

נסיבות ביצוע העבירה

10. סעיף 40ט(א) לחוק קובע כי על בית המשפט להתחשב בנסיבות העונש ההולם, בנסיבות, מקרים ונסיבות אחד, הקשורות ביצוע העבירה "כל שסביר שהן משפיעות... על אשמו של הנאשם"; סעיף זה מפרט אחת עשרה נסיבות כאמור. לפי הוראות סעיף 4יב לחוק בסמכות בית המשפט לקבוע נסיבות נוספות לטעין קביעת המתחם וגיירת הדין.

בעניינו, מספר לא מבוטל של נסיבות משליקות על קביעת מתחם הענישה, אלו המניות בחוק במפורש ואחרות.

אכזריות מעשי הנאשם (סעיף 40ט(א)(10) לחוק)

11. כפי שובילו בהמשך הדברים, תקיפת המטלון בוצעה באכזריות ובאלימות, ונוכח התמסוכתה ועוצמתה אף חצתה את רף ההתעללות בקרבון.

אי-תכנון האירוע (סעיף 40ט(א)(1) לחוק) והתמסוכתו

12. אכן, עבירות אלימות המתארחות על רקע סכסוך דרך, חלק אינהרטני מהגדרתן הן תולדת של התלקחותיים ולא של תכנון מוקדם. אלא שלאירוע מספר צמתים, ובכל אחד מהם יכול היה הנאשם לפנות לנטייה מילוט ולחדול ממשיעין.

תחילת, הכה הנאשם את המטלון בעוד זה יושב ברכב, מספר פעמים, במכות אגרוף, תוך שבירת משקפיו וקריית חולצתו. שנית, משכו והוציאו מהרכב בחוזקה. שלישיית, הפילו ארצתה והכה אותו בכל חלקיו גופו. רביעית, לאחר שהאחר הצטרכ אליו, תקפו שניתם את המטלון בעודו מוטל ארצתה, "בכל חלקיו גופו, בפנוי וכן בעטו בגופו ובדיו", עד כדי גרימת שרבר בידו, שהצריכה גיבוסה, וחבלות נוספות. גם בכך לא היה על מנת לשכך את זumo של הנאשם ובשילוב החמישי גרם לשבר במראה הצדית של הרכב, בעוד האחר בועט ושובר את המראה האחרת.

אכן, כתעתת הסגנור כתוב האישום "שותך" ואני מפרט את מסגרת הזמינים המדויקת במסגרת בוצעו מעשי הנ宴ם והאחר, אך גם לשיטת ההגנה נshan האירוע מספר דקות (עמ' 24, ש' 27-26 לפרטוקול הדיון); ככל שלא יאמר אחרת ההיפותזה לנפרוטוקול הדיון, ש.ב); מילא ברווח, כי בוצע כל פעולות האלים המניות בכתב האישום, בזו אחר זו, דורש זמן, ובחוויות המסייעת של המטלון ודאי התארכו אותן "מספר דקות" כדי נצח של ממש.

13. מעבר להיותה תקיפה מתמשכת, כאמור לעיל, כללו פרצי האלימות מכות שהופנו לכל חלק גוף של המתلون, לרבות לפניו; תקיפת הנאשם והאחר כללה אף בעיות בו, בעודו שרוע חסר אונים על הקדקע; עצמת הכאב וההשפעה הכרוכים בכך ברורה. למתلون נגרמו חבלות, אחת מהן חמורה, ובכל יש להuid על עצמתן של המכות שספג.

מיהות הקרבן - אדם זקן

14. כתוב האישום המתוקן מצין כי המתلون הוא אדם זקן. בטיעוניה לעונש הדגישה התביעה עניין זה ודבריה: "הנואם והאדם הנוסף שתקפו אותו בתקיפה כה אכזרית ראו את גילו". בתגובה, טענה ההגנה כי אמיירה זו נוגדת את הסכומות שגובשו עבור לכנית הסדר הטיעון (עמ' 15, ש' 8-1 לפרטוקול הדיון). לא ניתן לקבל עדתה זו.

15. סעיף 154 לחוק סדר הדין הפלילי קובע כי עובדה שנאשם הודה בה יראה כ證明ת כלפי זולת אם ראה בית המשפט שלא קיבל את ההודיה כראיה. בע"פ 1875/98 **אורן בונבג - מתקות בע"מ נ' מדינת ישראל, פ"ד נד'(4) 529** נקבעה ההלכה לפיה הودאה בעובדות כתוב האישום כוללת גם הודהה במצב הנפשי הנדרש לשם הרשותה באוטה העבריה ("אך מה הדיין באותן עבירות שבהן כלל כתוב אישום רק נתונים על יסוד העובדתי? האם הודהה בעובדות כתוב האישום כולל גם הודהה במצב הנפשי המתבקש באוטה עבריה (שאינה של אחוריות קפידה)? התשובה היא חיובית"; פסקה 11 לפסק דין של הנשיא ברק; ראו גם ע"פ 16/08 (מחוזי נצ') **מוחמד נ' מדינת ישראל**, פסקה 6 (24.6.2008)).

משמעות הבסיסי, המילוני והמילולי, גם אם לא זה המשפטி בהתאם להוראות סעיף 368 לחוק של התיבה "זקן", שהוא חלק מכתב האישום המתוקן בו הודה הנאשם, מלמד כי במועד הרלבנטי מיציה המתلون חלק ניכר מתחלה חיוי, על כל השאלות הדבר מבחינת יכולתו להתמודד עם כוחם העודף של הנאשם והאחר ולהתואוש מתקיפה ברוטלית כל-כך. גם על רקע נתון זה יש לבחון את מתחם העינוי.

16. תוצאות תקיפה אכזרית וממושכת, בכל חלק הגוף, עשויות להיות קשות וחריפות יותר כאשר זו מופנית כלפי אדם מבוגר שהרוי "כל קשייש הוא בבחינת 'גולגולת דקה' מבחינות התוצאות האפשריות של המעשה. גם אם העבריה הורטה במעשה קל לכארה, סופה מי ישרוננו" (ע"פ 11/1864 דיזידור נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (7.11.2012) בפרט, כאשר מדובר בהכהה ממושכת, לרבות בפני המתلون - איזור רגיש ומועד לפורענותה (ע"פ 11/46294 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 126 (20.2.2014); בהקשר זה רלבנטיות הוראות סעיף 40ט(3) לחוק).

17. לא זו בלבד כי מדובר באדם מבוגר, בין לבין הנאשם והאחר פער גלים העומד על שנים רבות. لكن השאלכה שמשמעותה ברגעו תקיפתו על ידי שני אנשים צעירים כל-כך ביחס אליו שיבשה את יסודות עולמו. המתلون. בין היתר, בשל כך שעבורו תקיפתו על ידי שני אנשים צעירים כל-כך ביחס אליו שיבשה את יסודות עולמו.

מעורבות الآخر

18. כאמור לעיל, משלב מסוים הctrarף לנואם האחר - במהלך הטיעונים לעונש מסר הסגנון כי מדובר בגין אחוי המנוח של הנאשם - ושניהם תקפו יחדיו את המתلون. מדובר במכפיל כוח של ממש, שיש בו לא רק להעצים את

היבטי האלימות והנזק, אלא גם את תחושים חוסר האונים והאיומה של קרבן העבירה, הנאלץ לסתוג מכות ובעיטות מדי שניות. הנאשם אכן לא הושם בבחירה עבירות בצוותא חדא, אך "עיקר הדגש ראוי לשימן על העובדות המתוירות בכתב האישום, ואלה יושמו כנקודות מוצא לגזרת עונשו של הנאשם" (ע"פ 13/1997 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 12 (29.8.2013)).

19. תיאור סוף האירוע מעוגן בפסקות 14-13 לכתב האישום המתוקן ונוגע להתנהלות الآخر: זה רץ למשאית, הוציא מברג, ניגש למטלון ואיים על הבן במילים: "אני עוד אגיע אליכם, בןazonה, אני עוד יחרוג אותך"; הנאשם אינו מזכיר בפסקות אלו.

כאמור לעיל בעניין גיל המטלון, מדובר בעובדה בה הודה הנאשם והוא חלק מתיאורי העובדתי של האירוע בו הוגש. בכלל, כל אירוע קרוך בסיכון כי ימשך, יתגלל יותרחוב, ואין למי שנתקט בו, והוביל לייצור אוירה אלימה ומשולחת רסן, יכולת לשלוט באופן אפקטיבי במהלך הדברים, וכך משנה תוקף כאשר אירוע האלים מעורב גם אחר, שלא ניתן לנטר את פעולותיו. במקרים אחרות: ניתן לראות בפעולות אלימות נפרדות של אדם החומר לנאים שיזום אירוע אלים נזק שנגרם מביצועה של העבירה או צזה שצפוי היה להגרם כתוצאה ממנה, שיש מקום להתחשב בהם בעת קביעת המתחם, על פי הוראות סעיפים 40ט(א)(3) ו-(4) לחוק.

ראו גם עניין **אסוד** (ע"פ 901/2022 מדינת ישראל נ' אסוד, פסקה 9 (24.2.2022)), בו נקבע כי אחירות אינה נקבעת רק על פי תרומה ישירה לאירוע, אלא "מתוך ראה רחבה יותר של מטרתו המשותפת של ההמון" שהמשיב היה "חלק ממנו". בהתאם הנדרשות, דברים אלה יפים אף לעניינו.

אלא שהמאמינה לא התיחסה כלל להתנהלות الآخر בשלב אחרון זה של האירוע בטיעונה לעונש, ולנאים לא נתנה הזדמנות להתייחס לשאלת עד כמה הייתה זו צפואה בנסיבות העניין ומהו הקשר הסיבתי בין לבן אלימות הנאשם. יתרון אף כי הדברים הובאו לשם הצגת התמונה במלואה מנוקדות מבטו של קרבן העבירה. משכך, נכון זההירותה בה יש לנ��וט בעניין, לא אביא בחשבון את מעשי الآخر בחילקו לאחרון של האירוע (כאמור, פסקות 14-13 לכתב האישום המתוקן) בעת קביעת המתחם.

20. אצין בהקשר זה כי המאמינה בטיעונה צינה כי הנאשם והאחר עזבו את המקום בעודו פצוע, על אף שלא יכול היה להתפנות מהמקום ונדרש לסייע גם בשל הנזק לمشקפיו ולרכבו (עמ' 15, ש' 20-18). לא נמצא ביטוי בעבודות כתב האישום המתוקן לטענה זו ולא אתן לה משקל.

ביטח העבירות בנסיבות בן המטלון

21. אלמנט חמורה נוספת הוא ביצוע העבירות לעיני בנו של המטלון. גם אם לא היה הנאשם מודע לטיב הקשר המדיוק בין השניים, עובדת היותם ייחדי בכללי רכב מלמדת על קרבנה (שאת מהותה לא טרכ לברר טרם החל לתקוף את המטלון). בפגעו בו בעצמה כה הרבה לעיני אחר שהיא עמו, לא רק שהוסיף הנאשם למעגל הנגעים מעשייו קרבן נוסף אלא אף העצים את חווית הפגיעה של המטלון עצמו; על פי תסקירות נפגע העבירה, המטלון, במקביל להתמודדו עם תקיפת הנאשם והאחר, חשש לשלוומו של בנו, והעובדת כי الآخرן צפה במתרחש "קפו מפחד

ואימה".

העדר אשם מצד המתלוון להתרחשות האירוע

22. כתוב האישום המתוקן מצין, כי לאחר שהנאשם יצא מהמשאית וניגש לרכב המתלוון, בעוד זה האחראי "חגור", התפתחה "סכסוך נהגים" (התבעת התיחסה אליו בטיעוניה כ-"ויכוח מסוים", עמ' 14, ש' 21); לאחר מכן, כאמור לעיל, מתווכים מעשי האלים הרים שביצע הנאשם, חלקם יחד עם الآخر. אין טענה כי המתלוון הנהג בナンשאם באלימות, ולמעשה הנהג החל לתקפו בעודו ברכבו, בעודו חגור. המתלוון אף תיאר בתסaurus נפגע העבירה כי מבחינתו מדובר באירוע שהתרחש "לאחר התראה או תחושת סכנה מקדימה וambilי שיכול היה להתגונן מפני". אף כי גם נסיעה פרועה בכביש ומילימ' קשות אין בהן כל הצדקה לנקיות אלימות מוחשית ופוגענית, הפער בין התנהלות המתלוון לעצימות מעשי הנאשם הוא נזון נוסף הפועל לחותה האחראי. עניין זה מדגים את הפגיעה בערך המונג של שימור תחושת הביטחון בקרב המשתמשים בכביש ואת העדר יכולת להתגונן מפני ברינויות אלימה שכן גם במקרה זה, בו כלל לא יצא מרכבו לשם עימות עם הנאשם, נפל המתלוון קרבן לזרעמו.

הסיבות שהובילו את הנאשם לביצוע העבירות (סעיף 40ט(א)(5) לחוק)

23. הנאשם טען לפני שירות המבחן כי במועד האירוע צם, בשל חודש הרמדאן, וכי המתלוון עקף אותו "באופן מסוכן" שגרם לו לבולם בפתאומיות ולביצים שהובילו במשאותו להישבר; נתונים אלה אינם חלק מעובדות כתוב האישום המתוקן, ולא הוכחו בדרכים הקבועות בסעיף 40(ב) לחוק. מיליא, אין בדברים כל צידוק, אף לא הסבר, למעשי הנאשם, שחרגו קיצונית מכל אמרת מידיה בסיטית של התנהלות אונושית. נסיעה בכבישים כרוכה בסיכוןים הנובעים גם מהתנהלות נהגים אחרים העוסקים שימוש בדרך, לרבות תאונות דרכים של ממש; לא ניתן להצדיק עשיית דין עצמי והתנהגות אלימה וכוכנית, קל וחומר ביצוען של עבירות חמורות, גם אם המעורב הנוסף נהג ברכבו באופן פזיז.

נקוי המתלוון כתוצאה מביצוע העבירה (סעיף 40ט(4) לחוק)

24. נזקי המתלוון מקרים ומתרשכים, ונוגעים לכל תחום והבט בחיו. הוא אינו עוד האדם שהוא טרם איתרעו מזמן להיתקל בנאשם ובآخر. גם היום, כשנתים לאחר האירוע, חייו שנטרפו לא שבו למסלולם התקין.

25. הנאשם פגע במתלוון פגעה חמורה וגרם לשבר בידו; המתלוון טופל בבית החולים ידו גבסה והושמה בסד, כעולה מתמונות שהוגשו במסגרת טיפולו הכספי לעונש ומסמכיו בית החולים. מעבר לכך, נגרמו לו חבלות אחרות, שהומרתן פחותה אמנם, בדמות שפושים שטחים בעכוו ושריריות בפנים.

26. הנאשם שבר את משקפיו של המתלוון וקרע את חולצתו; תיעוד החולצה אכן מצבע על קרע גדול מאד ומשמעותי. מעבר לנזק הרכושי, שגם בו יש על מנת להציגו על עצמת האלים בה נקט הנאשם, בקריעת הבגד ובשבירת המשקפים קיים אלמנט משפיל ומבהה כשלעצמם, בשעת המעשה ולאחר העובדה כי המתלוון נאלץ להתהלך במצב זה כך גם לאחריו.

הנאשם אף שבר את המראה הצדדי ברכב המתלוון, כאשר الآخر שובר את המראה הנוסף. נזכיר; החוק רק ייחד פגעות בצדך לרכב והורה כי העונש בגין יהה חמור משמעותית יותר מזה אותו יש להשיב בגין היק

השפטת האירוע על המתלוון והמדדרותו לאחריו - תסקיר נפגע העבירה

27. שבירת יד אדם זהק לרכשו עולים כדי פגעות קשות; אלא שנזקי המתלוון חורגים מהתרכחותו יום האירוע והשלכותיה הישירות.

28. כאמור לעיל, לתקיק בית המשפט הוגש תסקיר נפגע עבירה, על פי הוראות סעיף 187(ב) לחוק סדר הדין הפלילי. לשונו: "הרשייב בית המשפט נאשם בעבירה מין או בעבירות אלימות, רשייא הוא להורות לעובד ציבור, שמיינה לעניין זה שר הרווחה והשירותים החברתיים, לעורר ולהגיש לו תסקיר על מצבו של הנפגע בעבירה... ועל הנזק שנגרם לנפגע כתוצאה מן העבירה".

29. ההגנה התנתקה הסכמתה להגשת תסקיר זה בכר שעובdotio לא יחרגו מעובdotot כתוב האישום ובהחלטתי מיום 17.8.2022 קבעתי כי התסקיר יעיר על פי הכללים המקובלים. בתסקיר ציין המתלוון נתן שלא הזכר בכתב האישום, דברי הנאשם אליו בתחילת האירוע; מובהר, כי זה לא הובאו בחשבון על ידי במסגרת קביעות המתחם והמסגרת העובdotit המחייבת בנוגע להנתנוותו הנאשם בשעת המעשים שייחסו לו היא כתוב האישום המתואן בו הודה (ע"פ 8888/07 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 14 (6.7.2009)).

30. כפי שנספק: "תכליתו של תסקיר נפגע העבירה הנו, בין היתר, לשמש ככל עזר עבור בית המשפט לצורכי התרשםות מנזקי העבירה, ובדרך זו להעניק לנפגע העבירה את האפשרות להשמע את קולו בבית המשפט, טרם שייגזר עונשו של הנאשם... מדובר בראשיה לרלונטיות וחסובה לקויים של נזקים שנגרמו לקרובו העבירה והוכחת נזקים אלו, חלק מנסיבות הקשורת ביצוע העבירה, בשלב הטיעונים לעונש" (רע"פ 266/18 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (13.2.2018)). התמונה המשתקפת מתסקיר נפגע העבירה מכמורת לב ומלהמת על התפרשותו של הנזק שנגרם למתלוון לכל מעגלי חייו. אין מדובר אך בתיאור סובייקטיבי, מנוקדת מבטו של קרבן העבירה, שאף ההגנה הסכימה כי חוווה מכאה "קשה מאוד" (סוף עמ' 21), אלא כזה שגובה במסמכים והוצג לבית המשפט על ידי גורם מקצועני ומiomן בהגשתו נקודת מבט ומשמעותה (דנ"פ 5625/16 אסף נ' בוקובזה, פסקה 20 לפסק דינה של הנשיאה חיות (13.9.2017)).

31. המתלוון ידע קשיים רבים במהלך חייו. אחיו נרצח. הוא עצמו מוכר כנכח צה"ל ועל רקע זה התמודד עם ליקוי בלבו והוא נתן במעטב רפואי. הוא גידל בן הלוקה בנכונות, ובשנים האחרונות נפטרו אביו ושני אחיהם נספפים. המתלוון יכול היה למכשולים ממשמעותם אלה, הקים משפחחה והביא ילדים לעולם, פרנס עצמו בכבוד, ובמועד האירוע, על אף היותו בגיל פרישה, המשיך לעבוד, בין היתר מתרן רצון לסייע לילדים לבנות את עתידם. עד מפגשו עם הנאשם המתלוון בעצמו ובכוחותיו שומר על רוח חיובית. שירות המבחן התרשם מdad שקוול וזהיר, שלאורך חייו נמנעה מkonflikteים ואף עם הליכי ההתברגות הטבעיים התמודד באופטימיות, ותוכניותיו לעתיד התמקדו בהעמקת הקשר עם קרוביו.

32. אלא שמעשי הנאשם הנאשם והאחר שמטו את הקרקע מתחת לרגלי המתלוון והפכו את עולמו עליו. המתלוון, שידע להסתגל לתמורות החיים ולהתמודד עם אובדן, נכות והזדקנות, הפרק "אדם ע"פ, עיצוב, כבוי ופוגע מאוד", שתיאר בפני קצינת המבחן את הפגעה, על כל פרטיה, בעודו בוכה. לדברי המתלוון, התקיפה "התרכשה ללא כל התראה או תחושת סכנה מקדימה, ומבלתי יכול היה להתגונן מפניה" ובנשימתו נצרבה "חוויות חולשה ומובסות מול הפוגעים", לעניין בנו שזכה בתרכחות מbowut.

33. המתלון מסר לקצינת המבחן כי היה משוכנע שהנאשם והאחר רוצים להרגו. החשש לחיו הציף את אובדן אחיו שנרצח בתקופת האינטיפאדה הראשונה בשנת 1987 (עיר), על פניו נפלה שגגה בתסקירות נפגע העבירה שכן במועד זה לא היה המתלון בן 21 שנים) והוא שיתף את שירות המבחן בכך שאף הוא יכול היה להירצח על ידי מוסלמים, ובמחשבותיו על אמו הקשישה, שנאלצה להתמודד עם פגעה בגין נספ. עוד ציין בפני שירות המבחן כי תקיפתו התרחשה בתקופה שקדמה לאיורו שומר חומות, "בה התקיימו איורים התפריעות".

34. במהלך טיעוני באת כח המאשימה קיבל הסגנור על כך שהזירה את חששותיו אלה של המתלון (עמ' 16, ש' 24-20). כפי שציינתי לעיל המסדרת העובדתית היא כתוב האשום המתווך; לנאם לא יוכסה כל כוונה להרוג את המתלון או פגעה בו על רקע מניע לאומני בשל היוטו היהודי. אני אף מקבלת את דברי אחיו של הנאם לפיהם המשפחה מקיימת יחס מיוחדות וחברות תקינים וטובים עם יהודים.

35. אלא שהמתלון תיאר אתחוויות מזוויות ראייתו הוא. איורו מכונן בחוינו של המתלון היה מות אחיו גם על רקע עיבוד את תחוויותיו, לרבות חשו כי ימצא מותו מידו הנאם והאחר. הוא אכן אמר להגביל מחשבותיו, פחדיו ותחשויותיו בקשר לתקיפות; הוא לא בחר את תוקפו, על כל מאפייניו; זו הדרך בה הגיב לאיורו טראומטי שנכפה עליו. הנאם הוא זה שהכנס עצמו, מרצונו החופשי, למצב דברים אסור, ותקף את המתלון. בכך נטל סיכון שקרבונו, על אישיותו, תפיסת עולמו, חששותיו וצברחוויותיו, הוא בעל "גולגולת דקה" במובנה התודעתי והנפשי, וכי השלכות האירוע עלי עשוות להיות ממשמעותיות וקשות ביותר.

36. המתלון נמנע מלהציג מביתו תקופה ממושכת על מנת להימנע מהערות בונגעו לגוף החובל, סבל תקופה ארוכה מכבים ונזקק למנוחה ארוכה; עקב כך, והיותו מפרנס ייחד, נפגע מצבה הכלכלי של משפחתו. עוד לדבורי נמנע מהשתתף באירועים חברתיים ותפקידו החברתי נפגע. מסמכים שהציגו לשירות המבחן מלמדים על כך שהמתלון אובחן כסובל מהפרעת דחק, חושש מהגעה ליפו (מקום יצוע העבירה ומקום מגורי הנאם, ש.ב.), נטול שמן קאנביס בלילה לשינה וטיפול תרופתי נגד דכאון וחרדה. כן עולה כי המתלון, קיבל עצמאית לעבודות חשמל, נמצא כשר לעובדה במשך מרירה מלאה, אך לאחר הפעלה מאמצת של כף ידו הימנית ולא הפעלה של מכים רוטטים, כאשר נכון לחודש דצמבר 2022, שנה וחצי לאחר האירועמושא כתוב האשום דווח במרכזה לבရיאות הנפש על "מצב רוח ירוד, הדרדר תפקוד תעסוקתי, הפרעות בשינה ובתאבון פלשבקים וחשש לנסוע לבד ברכב"; הומלץ למתלון על המשך טיפול רפואי נגד חרדה ודכאון ועל מעקב פסיכיאטרי.

37. מתקיר נפגע העבירה אף עולה כי ישוי של המתלון עם בני משפחתו התערערו, שכן משאבי הופנו להתרומות עם השלכות הפגיעה בו, והוא רואה בהליך הגירושין מאשתו כהשלכה עקיפה של הפגיעה בו. פגעה זו שבסה את תכניותיו להזדקן בחיק משפחתו, מוקף באנשים אהובים, ואף כי הבין את קשיי קרוביו להכיל את מרכיבות מצבו, הוא חש נטווש, ולעומת שירות המבחן: "מצב זה מלווה מבחינתו בכרא רב בשל המשמעות שמייחס למושג בית ומשפחה ולאחר שכלי חייו הקדיש לשמריה ולטיפול המשפחתי. כוים חווה עצמו נעדר משמעות לחים ואף שיתף במחשבות על מות. לא נשאר כלום כלשהו".

38. המתלון שיתף את שירות המבחן בקשוי לקבל טיפול במסגרת ציבורית, בהן ההמתנה ממושכת וכי הוא נעדר אמצעים למן טיפול פרטי, גם נוכח ההדרדרות במצבו הכלכלי, והוא חש נעדר כוחות להתרומות אל מול המערכת לשם מיצוי זכויותיו.

39. המתלון חוותה, על פי שירות המבחן "חויה רבת עצמה של אימת מות המלווה באיבוד שליטה על גופו, בריאותו וחיו וחוسر אונים קיצוני... המפגש עם סכנת החיים בiała הפגיעה מלווה אותו בכל מקום מאז הותקף. חוות הרבנה מודיעו הותקף באזרחות על ידי אנשים צעירים באופן ממשמעותי ממנו, שלא חמלו עליי, מעסיקה ומטרידה אותו ונראה כי המפגש עם האליםות הקשה של הנאים, ללא כל סיבה, ערער את בטחונו" ו- "ערק היסוד

של כבוד האדם בכלל ואדם מבוגר בפרט נרים על ידי הנאשם והאחר, במיוחד לאור פער הגילאים ביניהם". שירות המבחן התרשם כי תפישת עולמו של המתalonן התערערה ובמקומה: "בנייה פונקציית אחרת של זילות הח'ם שבכל רגע עלולים להשתיים גם מבלתי סיבה נראית לעין, רוע אכזריות ופגיעות. העולם שבעבר נתפס על ידו כהגיוני ובתו'ח' חסית הפר מבחינתו למקום מסוכן ואכזרי".

40. שירות המבחן סיכם תסקריו במילים הבאות: "הפגש המזעע והבלתי צפי עם אכזריות הנאשם קטעה באחת את עולמו המוכר ונישל אותו מתחושת השיטה על חייו. מדובר בפגיעה שהפכה את א' אדם בריא ומכיר בערך העצמי שלו לאדם פגוע, חדש, נעדך תחושת בטחון ומוגנות, אשר מתנהל בדרכות וחושש מפני האפשרות להיפגע שוב. בנוסף, הוא ספקני באשר ליכולתו להגן על עצמו ועל קרוביו. ניכר כי ההתמודדות עם השלכות הפגיעה ברמה הנפשית, הפיזית, הכלכלית המשפחתית והחברתית מצריכה ממנו השקעה של כוחות רבים". להערכתנו, המתalonן זוקק למענה טיפול תומך ומכליל, שיש לו לעבד את החוויה הטרואומטית ולהפחית מהשלכותיה. המתalonן הופנה למערכ בריאות הנפש בקופת החולים לצורר השתלבות בטיפול פסיכוטרפי, בנוסף לטיפול התרופתי אותו הוא נוטל. כן הומלץ על פיצוי, חלק מההכרה בפגיעה בו ועל מנת לאפשר לו להמשיך בשיקומו.

41. המתalonן העיד לפני, קוצרות אמנים, אך פגיעתו ניכרה בבירור ודבריו נגעו לב. נבאים במלואם: "אני רוצה לומר שמאז המקלה הח'ם שלי השtanנו בצורה דרסטיבית, יציאתי ממעגל העובדה כי נגעה לי ה'יד, יש לי מסמכים של רופא תעסוקתי שאסר עלי לעבוד. אני גם פיזית נפגעת מואוד חזק, יש לי את כל הצלקות בפנים ו諾פשית אני גם מטופל דרך פסיכיאטר לצערי אני בפוסט טראומה ואני לא מתפרק אישית, הוא הרס לי את הח'ם ברגע אחד. זה היה ברא痴 שבעיניים של שני אנשים שרדפו אחרי עם מברג. אני רוצה שיעשה צדק" (עמ' 12, ש' 31-27).

42. מעגלי הנזק שנגרמו למתalonן נרחבים ומקיפים. אדם שהשכיל להתגבר על מכשולים וחוויות קשות, אף טרדיות, בנה לעצמו חיים מלאים וטובים, מוקף במשפחה אהבת, לה שיע תוך מימוש ערך עצמי ה'פְּרָעָה', באבחת רגעים, קצרים, לשבר כל', שנזקק לשיע עבוזו בעצמו. כל תחומי חייו של המתalonן התערערו: קשריו החברתיים והמשפחתיים, עבודתו, החלמתו הפיזית שהתמסכה ופגיעה בפרנסתו, מצבו הנפשי - הוא אובחן כאמור כמתמודד עם הפרעה פוסט-טרואומטית - ותחושת הערך העצמי שליוותה אותו כל חייו. שיקומו המלא לא נראה באופק.

סיכום עד כאן:

43. במקרה זה מתקיימות נסיבות חמירות רבות, הנוגעות לאופן בו התנהל הנאשם במהלך האירוע ולנזק שנגרם לקרים. כאמור לעיל, צירוף אותן הנסיבות, על ביטויו ועוצמתן, מוביל למסקנה כי הפגיעה בערכיהם המוגנים אינה רק גבואה ומשמעותית, אלא מלאה ומשמעותית בקצחו העליון של סולם החומרה.

מדיניות הענישה הנווגנת

מגמות החמורה בעבירות אלימות שהסבו נזק חמור ובעבירות שבוצעו על רקע סכסיוני דרג

44. הנאשם הורשע בגין חבלה חמורה, עבירה לפי סעיף 333 לחוק; העונש בגין הוא שבע שנים, גובל סמכותו העליונה של בית משפט השלום. החוקיק הביע דעתו לנזק בגין הענישה הולמת ומשמעותית כאשר מדובר בעבירות אלימות שהסבו נזק גופני חמור ולכך נזקות של ממש. ועוד: על רקע התగבורות מעשי האלים ניכרת מגמה החמורה ברורה בענישה בעבירות אלו, בפרט כאשר הסבו נזק חמור, כבנינו (ע"פ 799/19 צ'ק'ן נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (18.7.2019)).

45. קרייה דומה להחמרה עניישה יצאה גם כאשר מדובר בנסיבות האלים שבוצעו על רקע סכסי דראן: "עניישה מחרירה ומרתיעה הינה כל' חיוני למיגור נגע הטורו בכבשים. באמצעותה מבטאת מערכת החוק והמשפט את מכאב הציבור וסבלותיו נוכח תופעה קשה זו" (עפ"ג (מחוזי מר') 12-07-37842 **אהרוני נ' מדינת ישראל** פסקה 47 (23.12.2012)).

46. עיון נרחב בהחלטות שיפוטיות רבות מעלה מסקנה ברורה, לפיה שדרת ההחלטה המרכזית ברגעם למקרי אלימים על רקע סכסי דראן דרך היא הטלת עונשי מאסר בפועל, ולוי בדרך של עבادات שירות. ככל שניסיות ביצוע העבירה חמורות יותר, וכוללות גרים נזק משמעותית לקרבן באופן ישיר, מוצב הרף התחתון במתחם על מאסר בפועל ממש.

ההחלטה שהוצאה על ידי בא-כח הצדדים ופסקה נוספת לבנטית

47. המקרים שהציגו הצדדים נוגעים לעבירות תקיפה סתם או תקיפה הגורמת חבלה של ממש שעונש בגין, שניים ושלוש שנים מאסר, נמור משמעותית מזה הקבוע בצד העבירה המרכזית בה הנאשם, גרם חבלה חמורה.

המואשימה צינה כי לא אותרה פסקה "שנוגעת בבדיקה למתחם שאנו מבקשים", אך הפניה לגור דין בת"פ (שלום ת"א) 36274-11-21 **מדינת ישראל נ' ابو אביש** (7.12.2022). במקורה זה, הנאשם, נעדר עבר פלילי, הורשע על יסוד הודהתו בעבודות כתוב אישום מתוקן, במסגרת הסדר טיעון בו הגבילה המואשימה עצמה לטעון לשולשה חדש מאסר דרך של עבודות שירות, בעבירות תקיפה הכוללת מכות אגרוף לפלג גופו העליון של המתלוון, על רקע סכשו דרכ. נקבע כי מתוך העונש ההולם נع בין מאסר קצר שיכול וירוצה בעבודות שירות, ועד למאסר בפועל לתקופה של עשרה חודשים, בצד ענישה נלוית. על הנאשם הושטו ארבעים וחמשה ימי מאסר שירותו בדרכ של עבודות שירות, בצירוף ענישה נלוית.

אף ההגנה הציגה פסקה כתמיכה לטיעוניה. בין היתר הפניה לעניין רע"פ 8822/16 **בן עזרי נ' מדינת ישראל** (17.11.2016). במקורה זה המבוקש, נעדר עבר פלילי, הורשע על יסוד הודהתו בכתב אישום מתוקן, בעבירת תקיפה הגורמת חבלה של ממש, בכר של אחר שהמתלוון התקשר אליו וביקש ממנו להזיז את רכבו, הגיע למקום, הכה את המתלוון באגרופו וגרם לו שבר ונפיחות בלסת התחתונה, פגיעות שהצריכו את אשפוזו למשך חמישה ימים. בית משפט השלום קבע מתחם ענישה הנע בין שבעה חדשים ועד עשרים חודשים, אך השיט על המבוקש, בשל הליך שיקומי מוצלח, חצי שנה מאסר, בדרך של עבודות שירות, בצירוף ענישה נלוית. הערעור ובקשת רשות הערעור שהגנה נדחו.

עינתי אף בהחלטות הנוספות אליהן הפניה ההגנה, כולל, למעט אחת, מבית משפט השלום (ע"פ (מחוזי ח')) 19-11-43480 **קורנט נ' מדינת ישראל** (16.1.2020); ת"פ (שלום רח') 16041-01-19 **מדינת ישראל נ' יוסיפוב** (8.1.2020); ת"פ (שלום ת"א) 17-09-40578 **מדינת ישראל נ' אבזוב** (31.3.2019); ת"פ (שלום רח') 15-01-38531 **מדינת ישראל נ' ליאן** (9.3.2016); ת"פ (שלום ת"א) 21-11-61138 **מדינת ישראל נ' אבו נסר** (24.4.2022); ת"פ (שלום רח') 18-07-25305 **מדינת ישראל נ' נויברג** (15.4.2019); ת"פ (שלום ת"א) 20-06-70907 **מדינת ישראל נ' סוויטה** (13.9.2022); ת"פ 18-06-58818 (שלום ח') **מדינת ישראל נ' גושין** (29.7.2020).

מדובר בגזרי דין הנוגעים למקרים בהם הואשם נאשימים בעבירות תקיפה שחומרתן פחותה, וככלל - לא עסוקו בתקיפה נמושכת, שבוצעה עם אחר, והסבה נזק משמעותי לקרבון; למעט עניין קורנט, יוספוב ו-לוין - בו הగבילה המאשינה עצמה לעונש של מאסר מוותנה - העונש שנגזר על הנאשמים בתיקום שלעיל כלל ריבוי מאסר בדרך של עובדות שירות.

48. עיינתי אף בהחלטות נוספות, שאף שאין בהן על מנת לשקוף את כל נסיבות האירוע מושא כתב האישום, הן שופכות אוור על עמדת הפסיקה בנוגע לחלק ממרכיביו.

רע"פ 8286/21 **לבדה נ' מדינת ישראל** (14.12.2021): המבוקש, צעיר, לא עבר פלילי, הורשע על יסוד הודהתו בجرائم חבלה חמורה, בכך שתקיף בקשר את חברו לעובודה, מבוגר ממנו בשנים רבות, וגרם לו, בין היתר, שבר אנסי בעצם הקודקוד; המאשינה הגבילה עצמה לטעון לשנת מאסר. בית משפט השлом קבע כי מתחם העונש ההולם בגין מעשי הנאשם נע בין שנת מאסר ועד שלושים חדשני מאסר, תוך שהודגש כי מתחם זה "... לא רק מחייב מאסר בפועל, אלא מאסר בפועל שלא ניתן לרצותו על דרך של "עובדות שירות" ועל המבוקש הושתה שנת מאסר, לצד עונישה נלויה. ערעור המבוקש לבית המשפט המחויז התקבל, ונקבע, כי יהיה עליו לשאת בעונש מאסר ממש לתקופה של תשעה חודשים, שלא בדרך של עבודות שירות. בקשה רשות העreauור נדחתה, תוך קביעה כי אין בעונש זה ממש סטייה מדיניות הענישה.

רע"פ 2298/20 **עדרא נ' מדינת ישראל** (5.4.2020): המבוקש, יליד שנת 1980 לא עבר פלילי, הורשע לאחר שמיית ראיות בجرائم חבלה חמורה, בכך שלאחר שהמתلون, יליד שנת 1954, ביקש מעובדי עיריה שכרכתו עצים ליד ביתו לחודל. התקרב אליו המבוקש בצורה מאימת, תפס אותו מחולצתו, הפילו ארצה ותקף אותה בבעיטות ובאגורפים. כתוצאה לכך סבל המתلون משבירים בצלעותיו ומהמתומות בראש ונדקק לאשפוז ולטיפול רפואי. על המבוקש נגזר עונש של עשרה חדשני מאסר בפועל ופיקוי למתلون על סך 20,000 ש"ח. ערעורו לבית המשפט המחויז נדחה וכך גם בקשה רשות העreauור שהגיש. בדוחות בקשה זו ציין בית המשפט העליון כי: "העונש שהושת על המבוקש אינו חריג ממדיניות הענישה המקובלת והראוי במרקם דומים ... בית המשפט המחויז ... (ו) הדגיש את ייחוד עניינו של המבוקש, אשר תקף אדם מבוגר ממנו באירוע חרג בחומרתו ולא חדל מעשייו אף לאחר שהכניע את המתلون, תוך גרים נזקים רבים למתلون ולאשתו", שעל פי הכרעת הדין נכחה במקום וצפתה באירוע.

רע"פ 5662/18 **פלוני נ' מדינת ישראל** (8.2.2018): המבוקש, בעל עבר פלילי, הורשע על יסוד הודהתו בתקיפת קטין שגרמה חבלה של ממש ובנהיגה בזמן פסילה, בכך שתקיף באגורפיו נער שחזה נתיב נסיעתו וגרם לו חבלות בפניו, סחרחות וכabi נשימה. בית משפט השлом קבע בעניין עבירת האלים מתחם עונשה שנע בין מספר חדשני מאסר בפועל לבין שנתיים מאסר, והשית על המבוקש שמונה חדשני מאסר בפועל בגין עבירה תקיפת הקטין, ובמשך הכל שנת מאסר, לצורך עונשה נלויה. ערעור המבוקש לבית המשפט המחויז נדחה, וכך גם בקשה רשות העreauור תוך קביעה כי נעשה חסד עם המבוקש עליו נגזר "עונש מקל ביחס לעבירה שביצע. התופעה המתפשטה בנוגע רע במחויזותינו, של נקיטת אלימות מצד נהגים בכਬיש כלפי נהגים אחרים היא פסולה מכל וכל וראוי להחמיר בעונשם של הנוקטים באלים מסווג זה".

רע"פ 1749/13 **דשן נ' מדינת ישראל** (14.3.2013): המבוקש, בעל עבר פלילי תעבורתי, הורשע, לאחר

شمיעת ראיות, בעבירות תעבורה וUBEIRAT TKIPHA הגורמת חבלה של ממש בכר ש undercut דין ודברים בין לביון המתלוון "בנוגע לנעה", הכה אותו, שבר את משקפיו וגרם לו לפציעות בפניו. על המבוקש הושת עונש מאסר בפועל לתקופה של שMONNA HODASHIM, בצד עונשה נלוית. הערעור ובקשת רשות הערעור נדחה.

רע"פ 4883/12 הררי נ' מדינת ישראל (2.6.2012): המבוקש, בעל עבר פלילי, הורשע על יסוד הודהתו בעבירות TKIPHA הגורמת חבלה של ממש, בנסיבות חמורות, בכך שיחד עם ארבעה אחרים, TKIPF נגה מונית שסרב להסייעם. חלקו של המבוקש בתקיפה היה השלת אבן לעבר המתלוון שפצעה ברגלו; למTELON נגרמו חבלות שונות והוא נעדר מעובdotו למשך שבועיים. בית משפט השלום נגזר דינו של המערער, שהורשע אף בשתי עבירות של הפרת הוראה חוקית, לחצי שנת מאסר בדרך של עבודות שירות ועונשה נלוית. ערעור המדינה לבית המשפט המחויז התקבל, ועל המערער הושתת שנת מאסר בפועל. בקשה רשות הערעור נדחתה, תוך קביעעה כי "בעניינו, לא מצאת כי בעונש אשר השית בית המשפט המחויז על המבוקש, קיימת סטייה כלשהי מדיניות העונשה המקובלת בעבירות, דוגמת אלוי בהן הורשע המבוקש. לטעמי, העונש מבטא באופן ראי את חומרת עבירותיו של המבוקש, תוך התחשבות בסיבותו האישיות וביתר השיקולים לקולא, ואני סבור כי מדובר בעונש חמור. המבוקש הורשע, בין היתר, בעבירה של אלימות חמורה אשר הותירה בקורבנו פגיעות פיזיות, נפשיות וככלכליות. התנהגות אלימה מעין זו, היא בגדיר תופעה חמורה ומסוכנת, המתפסת בקרבונו ואוכלת בנו בכל פה. על ידי המשפט לעשות כל שלאיל ידם על מנת להוציא ולמגר תופעה זו, גם בדרך של עונשה הולמת".

עפ"ג (מחוזי מר') 33047-04-14 נחום נ' מדינת ישראל (8.7.2014): המערער, בעל עבר פלילי לרבעני, הורשע על יסוד הודהתו, בתקיפה חבלנית של אדם שצפר לו, באמצעות מקל, ונדון לעונש שבין רכיביו שבעה חודשים מאסר בפועל; זאת לאחר שבשל מידעים מודיעיניים לא נמצא קשר לביצוע עבודות שירות. הערעור נדחה. בית המשפט המחויז ציין: "שוב בפנינו, לצערנו, גלו' ב瑞ונות תוך ויכוח על שימוש בדרך... אף אלו סברים כי תופעת האלימות בכלל, ואלימות בכיבושים בפרט, הפכה לתופעה חמורה ושכיחה שיש להילחם בה בכל דרך, לרבות הטלת עונשי מאסר לראוי סוג ובריח ללא קשר לעמדת הממונה על עבודות שירות באשר לההתאמת העבריין לרצות מאסר בעבודות שירות...".

עפ"ג (מחוזי מר') 4625-01-17 חן נגד מדינת ישראל (18.4.2017): המערער, בעל עבר פלילי שלו רקע נפשי מורכב, הורשע על פי הודהתו בעבירות חבלה חמורה, בכך שעלה רקע סכוסך דרך הכה בגארופו "מכה בזדון" נוג אוטובוס וגרם לו שבר בארכות העין. בית משפט השלום נקבע מתוך הנשים תשעה שנים בין שМОנה חודשי מאסר לשנתיים מאסר, בצוירוף עונשה נלוית והשית על הנאשם תשעה וחודשי מאסר בפועל. בית המשפט המחויז דחה את הערעור, תוך ציון הדברים הבאים: "תופעת האלימות בכיבושים הפכה לתופעה שכיחה ואלימה שיש להילחם בה בכל דרך, לרבות הטלת עונש מאסר לראוי סוג ובריח, מבלתי להתחשב בעמדת שירות המבחן גם אם היה סביר שמן הראו להטיל על המערער עונש מאסר לראוי בעבודות שירות".

ראו גם עניין סופיר (עפ"ג (מחוזי ים) 20-02-52348 סופיר נ' מדינת ישראל (8.9.2020)), במסגרתו הושת עונשי מאסר בעבודות שירות על נאשם שהורשע בתקיפה הגורמת חבלה של ממש, על רקע סכוסך דרך עוניין פחימה (עפ"ג (מחוזי ח') 15-06-30400 מדינת ישראל נ' פחימה (19.11.2015)) בו התקבל ערעור המדינה על קולת עונשו של המשיב, צער לא עבר פלילי בעת מתן גדר הדין, שהורשע בתקיפה סתם בצוותא וגרימת היזק לרכב

המתלונן על ריקע סכוסר דרך והושת עליון עונש של חמישה חודשים מאסר בעבודות שירות חלוף בעבודות של"צ.

סיכום עד כאן:

49. כאמור מוצא יש לשקל עמדת המחוקק ברגע לעבירה המרכזית בה הורשע הנאשם, חבלה חמורה, בחובבה עונש מאסר עד לתקופה של שבע שנים ולכך יש להוסיף את עבירות הרcox השלויבות וכרכוכות במעשי האלימות שביצע הנאשם. מדובר, מדיניות הענישה אינה "מדד מדויק", והוא רכיב אחד שיש לשקלו בעת קביעת מתחם העונש ההולם, המגלה הכרעה ערכית המבוססת על שיקולים שונים (ע"פ 322/16 **מדינת ישראל נ' פלוני** פסקה 5 (9.10.2016)). עם זאת, כאמור לעיל בעניינו היה מלמדת על מגמת החמרה ברגע לעבירות אלימות, בפרט על רקע השימוש בכביש, לרבות הטלת עונשי מאסר ממש.

50. לחובבן עולמו של המתלונן ולאכזריות מעשי הנאשם משקל גובר ומכريع בעת קביעת מתחם העונש ההולם. מעשי הנאשם התפרשו על פני מספר צמתים, ואין מדובר בפרק אלימות רגעי ונקיודתי, לאחריו התעשת וחדל. הם בוצעו על רקע סכוסר דריך, וכוכנו כלפי אדם זקן, מבוגר משמעותית מה הנאשם ומהאחר, חלקם יחד עם אדם נוסף. האלימות שלעצמה חמורה, וכללה פגיעה בכל גופו של המתלונן, לרבות בפניו, ואף בעיטות בו, על ידי שניים, גם בעת היוטו מוטל חסר אונים על הקרקע, על קר המשתמע מכך מבחינת היקפי מכאובי ועצמת השפלתו. הנאשם אף פגע ברכוש המתלונן; רכבו, חולצתו ומשקפיו. השלכות האירוע מלאות את המתלונן, גם כעbor שנתיים, ומשתרעות על פני כל תחום בחייו, לרבות ערעור מצבו הנפשי והבריאותי. הפגיעה בערכיהם המוגנים, נוכח כל האמור לעיל, היא בעצמה המרבית.

51. נתנים אלה, המשתלבים זה בהזאת ומצטברים אחד לרעהו, תלמידים כי לא ניתן להגיע למסקנה אחרת מלבד קביעת רף תחתון למתחם העונישה שיעמוד על מאסר בפועל ממש, לאחר סורג ובריח, שלא רק שלא ניתן לשאתו בעבודות שירות, הוא אינו קרוב לתשעה וחודשים, העונש המקסימלי שהוא ניתן להשת בדרכ זו. עיר, כי בעת מתן גזר הדין פקעה הוראת השעה המאפשרת נשיאת מאסר בעבודות שירות לתקופה זו (חוק העונשין (תיקון מס' 133 - הוראת שעה), התשע"ח-2018; חוק העונשין (תיקון מס' 133 - הוראת שעה) (תיקון), התשפ"א-2021)) וטרם חודשה אך נוכח האמור לעיל אין בדבר על מנת להשילך על עניינו.

52. מכל האמור לעיל יש לקבוע כי מתחם העונש ההולם נع בין 15 חודשים ל-36 חודשים, הצד עונישה נלויה ומרתיעה, לרבות פיזי משמעותי לקרבן העבירה.

גזרת עונשו של הנאשם ביחס למתחם העונש ההולם

53. בגזרת עונשו של הנאשם, ראש בית המשפט להתחשב בהתקיימות נסיבות שאין קשורות בביצוע העבירה.

54. מצאתי כי מספר נסיבות, חלקן מנויות בסעיף 40יא לחוק, וכן אחרות, לרבות עונשו של הנאשם, רובן ככל על הצד החויבי ופועלות לזכותו של הנאשם.

55. הנאשם אדם צעיר, לצד שנת 1995. בעת האירוע, לפני כשנתיים, היה בן 25 שנה. מתסקרים שירות המבחן עולה כי ידע אובדן ממש; בשנים האחרונות נפטרו ממחלה הן אביו, הן אחיו מאחויו.

56. הנשם הביע אחריות על מעשיו, והודהתו חסכה זמן טיפולו ומנעה הצורך בעדות המתלוון ובנו ברגע לאירוע טראומטי שלא יכולה להיות מחלוקת כי הייתה צפואה להיות קשה עבורם, ובעיקר למתלוון, על רקע מצבו הנפשי (סעיף 40יא(4) לחוק).

57. הנשם הפקיד פיזיו ממשועוט בקופת בית המשפט, גם אם עשה זאת באיחור מסויים ולא בהתאם למוסכם (סעיף 40יא(5) לחוק).

58. חלפו שנתיים מאז האירוע. אכן, אין מדובר בפרק זמן ממושך מאוד בהיקפו, והוא נדרש אף לשם קבלת עמדת שירות המבחן, אך גם לתקופה זו יש ליתן את הדעת (סעיף 40יא(10) לחוק), ובפרט כאשר הנשם לא ביצע במסגרתה עבירות נוספת ו עבר הלייר טיפול פרטי שפגעה חיובית.

59. לנשם משפחה תומכת, הרוצה בטובתו וחוששת לגורלו.

ארוסתו של הנשם, גב' נידא מחרב ואחיו, מרعلا גראב העידו לפני.

הקו המנחה בדברי האروس היה רצונה ש-"שכל הדבר זה לא ימשיך איתנו להלאה"; ו-"שתינתן לנו הזדמנויות של סוג להתחיל מחדש".

אחיו של הנשם העיד כי הוא זה ש-"גידל" את הנשם לאחר מות אביהם, ולדבריו, אחיו אינו פושע ו-"זה רחוק ממנו". עוד טען אינו יודע "איך הוא נקלע לסתואציה כי הואILD טוב. היו הרבה סיטואציות כאלה ובחים לא הסתבר מהה". האח ציין כי הוא מוכן לשלם פיצויו נוסף לקרבן, אף כי אינו יודע אם "זה יכפר על כל הכאב שאני שמע שקרה לו", והדגיש כי יש לו שכנים וחברים יהודים ו-"זה לא על הפרק שומר חומות זהה לא הכוון בכלל. אנחנו לא שם. אבי לא חינך אותנו על דברים כאלה". לטענותו "אחיה הולך לבנות את החיים שלו בגיל 27, לא פושע לא כלום, להכנס לבית סוהר לא ישיקם אדם... אני מעדיף שילך ויטפל בעצמו ולא יכיר עברינו שיצא לי אחרי שנתיים פושע ממש, זה הפחד שלי כי אנחנו לא".

עיר, כי עמדתם זו של קרוביו המשפחה, המתמקדת בנאשם ובהמරח חייו, מובנית וטבעית, גם נוכח חתונתו הקרויה, אך התרשמי מחוסר הפנמה של חומרת האירוע והמעטה ממשועות התנהלותו של הנשם במסגרת.

ברור, כי להלייר פלילי השפעה על המעל המשני של קרוביו משפחתו של נאשם, לרבות העונש שיוטל עליו; מדובר בתמודדות קשה ומורכבת ואר טبعי כי תسب צער וכאב. עם זאת, לא התרשמי לאחר שמייעת דברי ארוסת הנשם ואחיו כי במקרה זה הפגיעה של העונש במשפחתו של הנשם חריגה מפגיעה הטבעית של הלייר הרפואי על סביבתו של מי שהועמד לדין וצפוי להיענש בגין מעשיו (סעיף 40יא(2) לחוק).

60. השמת הנאשם, בגין הצעיר יחסית, ללא רקע פלילי או חווית מעוצר קודמת, במאסר ראשון, עשויו להיות קשה עבورو; עניין זה הובחר בתסaurus שירות המבחן ובעדות המטפלת (סעיף 40יא(1) לחוק).

61. אף כי הנאשם לא היה עצור, אף לא ביום אחד, בתקיק זה, היה נתון בתנאים מגבילים, לרבות שהות במעצר בית משפט תקופה, ואף בכריש להתחשב בגזרת העונש (ע"פ 16/16 7768 פלוני נ' מדינת ישראל (20.4.2016)).

62. הנאשם נעדר עבר פלילי (סעיף 40יא(11) לחוק). לכר משמעות של ממש, בה יש להתחשב, ובעיקר לאור טענות ההגנה על הקושי בהימנעויות מביצוע עבירות בסביבת מגורי הנאשם, קושי עליו הצליח להתגבר עד יום האירע, ואף לאחריו.

בצד זאת, הנאשם אינו "בחור טוב שעשה טעות" (עמ' 22, ש' 3). אין כל דרך להגדיר את פעולותיו הפוגעניות כ- "טעות" או להצדיק ב-"הקללות לטיטואציה". הסיטואציה נוצרה על ידי הנאשם; הוא מחולל האירוע והאחריו הישיר לו. נורמטיביות נמדדת לא רק באורך גילון ההרשעות הקודומות, אלא גם בראשי התנהלות האדם במסגרת מעשי העבריה המוחסנים לו. ניתן לקבוע, ولو על סמך ההיגיון והascal הישר, כי רוב רובם של סכוסיכי הדרך מסתיימים בעימות מילולי, ולכל היוטר באלים ורגעית, שאינה מסבה נזק. מעשי הנאשם חרגו מכך אלפי מונים. תקיפה חוזרת ונשנית של אדם, גם בעת היותו שרוע חסר אונים על הקרקע, לעיני קרוב משפחתו, בשיתוף פעולה עם אחר, עד כדי פגיעה חמורה בגוף ופגיעות ברכוש, לא כל סיבה או הסבר מעבר לפורקן יצרים פראי ואלים ולרצן לפגוע ולהשפיל אדם אחר, מלבדת כי דפוסי התנהגותו של הנאשם לוקים ממשעונית, גם אם זו הסתבכותו הראשונה בפליליים.

חריגה ממתחם העונש לקולה מטעמי שיקום

63. בא כוח הנאשם ציין, כי לעומת מתחם מתחם העונש ההולם במאסר בעבודות שירות, אך אם יוחלט כי הרף התחנון עומד על מאסר בפועל ממש, יש לסתות ממנו, מטעמי שיקום, ולקבוע כי עונש המאסר לא ירוצה מאחוריו סוג וברית.

חריגה לקולה ממתחם ענישה: התשתית המשפטית

64. על פי הוראות סעיף 40ד(א) לחוק, "קבע בית המשפט את מתחם העונש ההולם בהתאם לעיקרונות המנחה ומוצא כי הנאשם השתקם או כי יש סיכוי של ממש שישתקם, רשיי הוא לחרוג ממתחם העונש ההולם ולקבוע את עונשו של הנאשם לפי שיקולי שיקומו, וכן להורות על נקיטת אמצעי שיקומי כלפי הנאשם, לפני הנאשם ב厶 במאסר למשך 82 או 86 או לפי פקודת המבחן [נוסח חדש], התשכ"ט-1969".

הסמכות לחרוג ממתחם העונש ההולם מסורה לשיקול דעת בית המשפט, ואין חובה לעשות כן גם אם נמצא כי מדובר בנאשם שהשתתקם או כאשר קיים סיכוי של ממש שישתקם (ע"פ 3102/14 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 21 (17.11.2014)). למניעת פגעה בעקרון הענישה המנחה - עקרון הילימה בין מעשי הנאשם ומידת אשמו לבין העונש שיוטל עליו במסגרת הענישה - הפעלת הסמכות עשו בנסיבות ובנסיבות, במקרים חריגים, בבחינת

ויצא מן הכלל, כאשר סיכוי שיקום מובהקים מצדיקים זאת (ע"פ 22/126 **מדינת ישראל נ' פלוני**, פסקה 16 (27.4.2022)).

עדין, יש לחת ביטוי מעשי לאפשרות חריגה ממתחם מטעמי שיקום, ובין היתר, בהערכתם של אלה יש לשקל את המוטיבציה שהפגין האדם שהורשע להשתקם, הליר של גמילה מהתמכרות, השתלבות בהילכי טיפול, אינדייקציות לשינוי עמוק בתנהגות ובדרכ החשיבה, הבעת חרטה כנה והפגנת אמפתיה לקרבן (ע"פ 17/6637 **קרנדל נ' מדינת ישראל** (18.4.2018)).

65. על פי הוראות סעיף 40(ב) לחוק, כאשר "מעשה העבירה ומידת אשמו של הנאשם בעלי חומרה יתרה" לא ניתן לחזור ממתחם העונש ההולם מטעמי שיקום "אלא בנסיבות מיוחדות ווצאות דופן", לאחר שבית המשפט שוכנע שהן גברות על הצורך לקבוע את העונש ממתחם העונש ההולם בהתאם לעיקרון המנחה".

אמות מידת כוללות ומח"יבות הקובעות באלו מקרים ישנה "חומרה יתרה" טרם גובשו (ענין **קרנדל**, פסקה 20) ובספרם של יורם רבינוביץ ואקי דיני עונשין, עמ' 1495 (מהדורה שלישית 2014) ציין כי "קשה לחזות את המקרים שיחססו תחת כינויו של סעיף זה". קיימת אף מחלוקת האם הן מעשה העבירה, הן מידת האשם דורשים הוכחת חומרה יתרה, או שמא יש לבחנים מכלול, באופן בו מתקיים ביניהם יחס של "מקבילות כוחות" (פסקה 20 לפסק דין של השופט ברק ארץ ופסקה 5 לפסק דין של השופט אלרון בענין **קרנדל**).

ומהכללים - לעניינו הפרטי של הנאשם:

66. שירות המבחן מצא שהנאשם, שהביע צער וחרטה כנים ומצף רגשות אשם ובושא הפיק לחייבים ממעשו, שהיו עבורי נקודת שבר וטלטה, וההיליך המשפטי הציב עבורי גבולות מרתיעים. על אף שההעיר, כי הנאשם, בעת מצבי לחץ עשוי לגלות קשיי ויסות ושליטה בדחפים תוקפניים, שקל שירות המבחן לחזב את נוכנותו להשתלב בטיפול, את העדר עבורי הפלילי ויכולתו לתקן באופן תקין. יעיר, כי נכון למועד הגשת התסקירות טרם שולב הנאשם בקובוצה טיפולית, אך הבער רצון לעשות כן והבין את חשיבות השתלבותו במסגרת זו. שירות המבחן המליץ כי הנאשם "שא במאסר בדרך של עבודות שירות ועל השמותו בצו מבחן, זאת: "על רקע גילו הצעיר של הנאשם והיותו נעדר עבר פלילי, והערכתיו כי הייתה בין כתלי הכלא עלולה להוביל לחשיפה לנורמות עבריניות, נסיגת במצבו, וכן לחבל בתהילך השיקום שעבר".

67. במסגרת תסקירותו התייחס השירות המבחן אף לטיפולו אותו עבר הנאשם ושווח עם המטפלת. זו העידה לפניה, ואף הוגש דוח מטעהה, המבוסס על הליך טיפול שבועי, שנמשך שבעה חודשים; על ניסיונה ומקצועיותה של עדה זו לא הייתה מחלוקת, אף כי עיר שבדוח מטעהה, שנכתב ב-25.2.3023, צינה כי הנאשם משתתף בקובוצה טיפולית בשירות המבחן, אם כי זה ציין בתסקירותו כי רק ביום 16.2.2023 נקבעה פגישה ראשונה עם מנחות הקבוצה.

68. מממצאי המטפלת בדוח דומים בעיקרם לממצאי שירות המבחן. אף היא התרשמה כי הנאשם, שפנה אליה לאחר הכרעת הדיון, הוא "אדם צער, בעל כוחות טובים... ללא דפוסי חשיבה והתנהגות עברינית", הורטע מההיליך המשפטי וובש במעשי. עוד לדבריה, הנאשם "לקח אחריות" אם כי תיאר לפניה כי אינו זוכר הרבה מהairoע, "ירד מסך שחור" לדבריו; פער זכרו אלה לא אוזכרו בתסקירות השירות המבחן. להליר הטיפול ניגש הנאשם בפתחיות וברצון

כן לבחינת התנהגותו לעומק ובמהלכו עובדו עיובי החשיבה שהובילו אותו לחשوب כי המתלוון "עשה לו בכוונה את העקיפה", והוקנו כלים לשיטתה עצמית. להערכתה המקצועית הסיכון להישנות עבירות היא נמוכה מאוד.

69. גם בעדותה לפניה המטפלת על התמקדות ההליך הטיפולי בבדיקה דפוסי התנהגות אלימים וכוחניים, זיהוי "טריגרים" ועיוותי חשיבה והקניות כלים עתידיים לשיטתה עצמית, תוך הדגשה כי הנאשם מתמיד בהגעה לטיפול ובמסגרתו הראה מוטיבציה גבוהה. לשאלת התביעה מדוע יש לטפל באדם שאינו אוחז בדפוסים עבריניים השיבה: "דפוסים עבריניים ודפוסים של אובדן שליטה אינם חד הם, דפוסים עבריניים מדברים על חוסר תפקוד בחיה היום ים, גישות לעברינות".

70. הנאשם ביטא צער על הפגעה במתלוון, וכגורמים הטיפוליים, אף אני התרשםתי כי חרטתו כנה, אף אם קשורה קשר הדוק גם לחשו - הבורר והטבי - מהעונש שיטול עליו. הוא הביע בושה על התנהלותו, ואף הפקיד סכום כסף ממשוערי לפיצוי המתלוון.

71. בצד זאת ובניגוד למוסכם, סכום הפיצוי לא הופקד עוגר למועד הטיעונים לעונש. לשאלתי, האם אין בכך זה ללמד על אי-נטילת אחריות, השיבה המטפלת כי להבנתה, אין מדובר בביטוי "לזילות", אלא בעניין "טכני". אף הסגנון הסביר כי עניין זה "פרח מזכרונו", כי דברים נפלו "בין הכלאות" וכי הדבר מעיד על "תמיימות" הנאשם (עמ' 22, ש' 4-7).

הסבירים אלה מוקשים ולא ניתן לקבלם. בנושא היחיד בו יכול היה לפעול על מנת לקדם ולו במעט את הטבת נזקי המתלוון של הנאשם. בסופו של יומן אכן הפקיד הסכום בו התחייב ואני סבורה כי ניסה לחמק מתחלומו, אך השתלשות הדברים מלמדת על כך שנושא זה לא היה בראש עמיינו ולכך ממשוערת בעת בחינת עמוק ומידת לקיחת האחריות על מעשיו.

72. על אף האמור, הנאשם מתמיד בהשתתפותו בהליך טיפול פרטי,אמין לא ממושך ביותר - כשבעה וחודשים, הביע רצינות ואחריות במהלך הטיפול, ורכש כלים התנהגותיים חיוביים; עצם הפניה למטפלת פרטית, על עלותה הכספי המשוערת של הטיפול, מלמדת שלעצמה על מחויבות לו. עם שירות המבחן עמד בקשר גם במסגרת הליך המעצר הקשור אף תקופה ממושכת יותר. כאמור, הן שירות המבחן, הן המטפלת, מצאו כי מדובר באדם שאינו אוחז בדפוסים עבריניים מושרשים, יכול להיותם מהליך טיפול ומاسر בפועל עשוי לפגוע בשיקומו.

73. האם יש בדברים - ממשוערים - אלה על מנת לסתות מתחם העונש ההולם, או שנפקותם מגעת רק כדי ביצור מיקומו של הנאשם בתחום מתחם העונש ההולם?

74. ראשית, על אף שימושו של הנאשם בתחום השתקם הנאים לשוב בדרך הישר ניכרים לא השתקנתי כי עניינו נופל בגדיר אותם מקרים חריגים בהם "השתתקם הנאשם או קיים סיכוי של ממש שהשתתקם". כפי שצוין בעניין ע"פ 126/22 שלעיל: "לא בכל מקרה שבו תהליך טיפול מתקדם בכיוון חיובי, יש להפעיל את הסמכות הקבועה בסעיף 404דלווק העונשין" (שם, פסקה 18).

לענין אי-הפיוצי במועד נדרשו לעיל.

לכך יש להוסיף כי לטענת ההגנה, האירוע התרחש גם על רקע מקום מגורי הנאשם, ש- "גר במקום מסוים, סופג, מרגיש, רואה אותם קוראים בחוץ ולפעמים שיקול הדעת שלך מושפע מהדברים האלה" (עמ' 22, ש' 18-20); הנאשם מתגורר באותו הסביבה ולא הトンתק ממנו.

טענותו של הנאשם כי ביצע המיחס לו על רקע צום הרמדאן והתנהלות המתלוון בדרך מלמדים על השלcta[טعنות למשטרו על נתוניים חיצוניים, טענות שהשתקפו אף בדברי אחיו.](#)

שירות המבחן התרשם כי הנאשם, גם לאחר חודשים של טיפול רפואי, עשוי לפעול באופן פוגעני במצב דחקן, ללא שיקול דעת עמוק בקשר לתוצאות מעשיו, ולדברים משמעותם גם על רקע המשך עבודתו כנהג בעסק המשפחתי.

התנהלותו האלימה כל-כך במהלך האירוע דורשת העמקה פנימית ממושכת וחקירה יסודית של שורשיה למניעת הישנותה בעתיד. לאור האמור לעיל, סופה של הדרך צועד הנאשם לשיקומו אינו נראה לעין והוא תומנת עברו, בניסובתו ועל רקע אופיו, אתגרים לא מועטים.

75. שנית ועיקר: גם אם הייתה סבורה כי מדובר בהליך שיקומי שיכל היה להצדיק סטייה ממתחם העונש ההולם, לא יהיה זה נכון וצדוק להעדייפו על פני יתר שיקולי הענישה. כאמור, סטייה ממתחם העונש ההולם בשל שיקולי שיקום היא סמכות שברשות ואין חובה להפעילה; שיקולים אלה אינם עומדים בלבד, ויש ליתן את הדעת לחומרת העבירה, לפגיעה בקרבן ולשיקולי הרטעה. בנסיבות עניינו, שיקולים אלה, על משקלם המצטבר, הם אלה המצביעים בלב העניין ולהם מעמד בכורה.

76. אכן, לאחר שקיים, אין סבורה כי מקרה זה בא בגדרי סעיף 40(ב) לחוק (ודוק: בעניין **אבו לבדה** נקבע בהקשר עבירות חבלה חמורה שבמסכום בית משפט השלום כי "מעשה העבירה כמו גם מידת אשמו של המבוקש הם בעלי חומרה יתרה" (שם, פסקה 9). עם זאת, הנסיבות האלימה בה נקט הנאשם מחזקת המסקנה לפיה ראוי ל"שם העיקרן המנחה כלשונו ולהשיט עונש שילויים מעשיים ומידת אשמו.

77. עוד: בצדו השני של המתרס נמצא המתלוון, קרבן האירוע על לא עול בכפו. נקבע, כי "שיקולי השיקום אינם עומדים בלבד, יש להתחשב גם בשיקולים נוספים ובראשם השיקול הרטעתו והנזקים החמורים שנגרמים לנפגעי העבירה" (ע"פ 1229/19 **סלומינסקי נ' מדינת ישראל**, פסקה 15 (1.7.2019)). אף כי בעניין זה מדובר הינה בעבירות מין, על כל "חוויות הפגיעה והחומרה שבאה", רצינול ההתחשבות בנזקי נפגע העבירה בעת שקידלה סטייה ממתחם הענישה יפה גם כאשר מדובר בנסיבות עבירות אלימות חמורה, שנזקקו קשות ואינם מצלחים להתואוש; ראוי כי קולו של המתלוון, שבקש כי "עשה צדק", ישמע (ע"פ 1859/22 **פלוני נ' מדינת ישראל**, פסקה 27 (8.6.2022)).

78. כאמור לעיל בעניין **סלומינסקי**, יש ליתן הדעת אף לשיקול הרטעתו. סוג העבירה אותה ביצע הנאשם, עבירות אלימות חמורה על רקע סכוסר דרך, מצדיק התחשבות בשיקולי הרטעת הרכבים, כאמור בסעיף 40 לחוק; התייחסנו לעיל לעמדת הפסיקה הברורה בנוגע לצורך בענישה מחמירה ומרתיעה לשם מגור אירען האלימות בכבושים. ישם הוראות הסעיף אכן אינם מאפשר חריגה ממתחם העונש לחומרה, אך מנגד יש בהן על מנת להטוט את הcpf לאי-חריגה לקולה.

79. מכל האמור לעיל, ההתחשבות בנסיבות שלזכות הנאשם: העדר ביצוע עבירות, לפני ואחרי האירוע מושא כתוב האישום, פיצוי הקרבן, לקיחת אחריות על מעשיו, גם אם הודהתו לא נתנה בהזדמנות הראשונה, וכן נוכנות להשתתפות בהליך טיפול לשם רכישת כלים להתנהלות עתידית, כמו גם הטיפול הפרטיו שעבר - תעשה בעת שקיימת מיקומו בתחום המתחם (ע"פ 126/22, פסקה 17).

80. הנאשם, על רקע כל האמור לעיל, ימוקם בתחום העונש ההולם, וממנו אין לחרוג.

81. אני ערה לumedת שירות המבחן, שנתמכה בעדות המטפלת. אך מדובר בהמליצה, שכשמה כן היא; כל' עוז, חשוב אמן, במלאת הכרעהה, שאינה אמורה לשקף את מכלול הנתונים אליום על בית המשפט להידרש (ע"פ 18/9036 מדינת ישראל פלוני, פסקה 19 (27.1.2020)). אני ערה, לחלוטין, אף לקושי הכרוך במסר ראשון עברו הנאשם, ולסיכון להמשך שיקומו ככל שייכלא, אך מכל האמור בהרבה לעיל העונש ההולם את חומרת מעשיו ומידת אשמו הוא מסר לתקופה משמעותית לאחרורי סוג ובريح. את ההליך שהחל מחוץ לכלא יוכל הנאשם לקדם גם במסגרתו ובעתיד לבוא, לאחר ריצוי עונשו, כאשר יש להניח כי המוטיבציה שהפגין עד כה והכלים שנטען כי רכש סייעו לו בכך (ע"פ 1333/18 מדינת ישראל ב' גזהר, פסקה 11 (10.1.2018)).

פיצוי קרבן העבירה וקנס

82. סעיף 77(א) לחוק קובלע כי: "הורשע אדם, ראש בית המשפט לחייבו, בשל כל אחת מן העבירות שהורשע בהן, לשלם לאדם שניזוק על ידי העבירה סכום שלא יעלה על 258,000 שקלים חדשים לפיצוי הנזק או הסבל שנגרם לו". נוכח הסכמת הצדדים לפיצוי המתלוון בסך 25,000 ₪ לא אפסוק סכום גבוה יותר; קיימת ממשמעות כמפורט לעובדה כי הסכום זמין מידית עבור המתלוון. עם זאת, על אף סעיף 77(א) שלעיל אינו בא בהכרח ליתן ביטוי מלא לנזקי קרבן העבירה והוא עשוי לשמש גם כ-"סעד ראשוני" ראוי לציין כי לטעמי, על אף שמדובר בסכום נכבד, היה מקום לפסק סכום גבוה אף יותר נוכח היקף הנזקים ועוצמתם ובנטיען לקדם שיפור מצב המתלוון.

83. בהינתן יתר רכיב הענישה, לרבות תקופת המסר והפיצוי שנפסק, לא מצאתи לגזר על הנאשם עונש קנס, אלא להסתפק בעיצום כספי צופה פני עתיד, שייהי בו על מנת להרטיעו מביצוע עבירות אלימות נוספת.

סוף דבר

84. הנאשם ישא בעונשים הבאים:

א. חמישה עשר חודשים מסר בפועל. על הנאשם להתיצב ביום 2.7.2023 עד השעה 10:30 לתחילה רצוי מהסר בביבם"ר ניצן כשהוא מצויד בתעודת זהה.

ב. שישה חודשים מסר על תנאי, לפחות שלוש שנים, והתנאי שלא יעבור כל עבירות אלימות, לרבות נסיג לעברה.

ג. שלושה חודשים מסר על תנאי, לפחות שלוש שנים, והתנאי שלא יעבור עבירת היזק לרכיב לפי סעיף 413ה לחוק העונשין.

ד. חודשיים מססר על תנאי, למשך שנתיים, והתנאי שלא יעבור עבירות היזק לרכוש לפי סעיף 452 לחוק העונשין.

ה. פיצוי למתלוון בסך 25,000 ₪. המאשימה תווודה כי פרטיה המתלוון מצויים בידי מזכירות בית המשפט תוך שלושה ימי עבודה, וזה תעבירו אליו בהקדם.

ו. התחייבות בסך 5,000 ₪ להימנע מביצוע כל עבירה אלימות, לרבות נסיוון לעברה, וזאת למשך שנתיים מהיום. לא יצהיר הנאשם על התחייבות כאמור - יאסר לחמשה ימים.

85. ככל שקיימות ערבות בתיק הן ישמשו לצורך התיעצבותו של הנאשם לנשיאות עונשו. לאחר מכן, ככל שלא קיימת מניעה על פי דין, יושבו הסוכנים שהופקדו, על פירוטיהם, למפקידיהם. בנוסף, על מנת להבטיח התיעצבות הנאשם לנשיאות עונשו, מוצאו צו יעקוב יציאה מהארץ. ככל שיש בידי הנאשם דרכון יפקידו זה עד ליום 18.4.23 בשעה 12:00, במציאות בית המשפט.

86. הנאשם רשאי לפנות לענף אבחון ומיין בשב"ס לצורך מיין מוקדם; ענף אבחון ומיין : 077-074-7831077 . פקס: 08-9193314; דואר אלקטרוני: MaasarN@ips.gov.il.

87. ומילימ אחראנות למתלוון, טרם חתימה. את שהתרחש לא ניתן לשנות והairoע שטולטל את עולמו הוא כעת חלק מסיפור חייו. יש לקוות כי יוכל לו בסיוםו של שלב זה בהליך וכי ימצא נחמה; אני מאהלת למתלוון כי "עזר בעצומות הנפש שסייעו לו בעבר להתמודד עם תמורה חיים, כך שישוב יוכל לשמהם בהם ולהפיק מהם את כל הטוב שיש, עדין, באפשרותם להציגו.

88. ניתן צו כללי למוזגים, לשיקול דעת קצין משטרת.

89. זכות ערעור לבית-המשפט המחוזי בתל-אביב תוך 45 יום מהיום.

המציאות תשלח עותק הפרוטוקול לשב"ס ולשירות המבחן.

נתן היום, כ"ג ניסן תשפ"ג, 17 אפריל 2023, בנסיבות הצדדים.